

NOTE

Fundațiuni pe conuri și conoide. — În cele ce urmează atrag atenția asupra unui sistem de fundație pe pământ rău sau mediu, imaginat de *Armand Considère* și aplicat de dânsul cu succes în special la 2 lucrări importante și anume: la fundațiile docurilor și antrepozitelor din *Marsilia* și la acele ale docurilor și antrepozitelor din *Hâvre*.

În sistemul acesta se substituie plăcile de fundație menite să repartizeze presiunile pe teren, prin conuri găunoase de beton armat (cam în formă de clopot) așezate cu întreaga lor suprafață interioară pe teren, cari vor face și ele acest oficiu de repartizare, realizând însă o *importantă economie de material**).

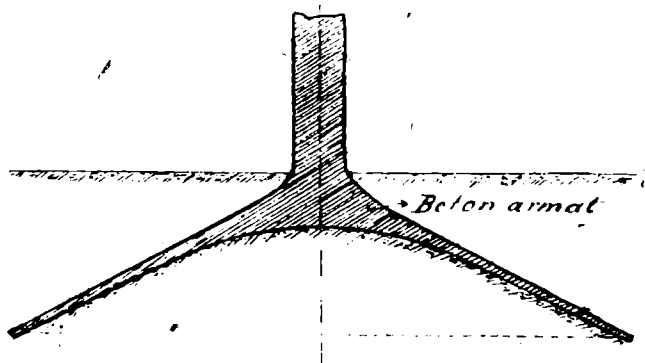

Fig. 1.

Menționez d. ex. că după calculul comparativ făcut de *Considère* cu ocazia proiectării docurilor din *Marsilia*, fundația pe „plăci”, constituite în cazul acesta dintr’o construcție pe planșeu întors” (placa propriu zisă jos și nervurile în sus) reclama

808 m³ beton și 98 t fer

*) Fig. 1 reprezintă o secție verticală și fig. 2 o vedere în timpul executării unei astfel de fundații.

pe când fundația pe conuri s'a putut executa numai cu
260 m³ beton și 43 t fer

obținându-se astfel o economie de

808—260=548 m³ beton și
98—43=55 t fer.

adică o economie de material de vreo 60 la sută.

Rezultatul acesta surprinzător se explică prin principiul de

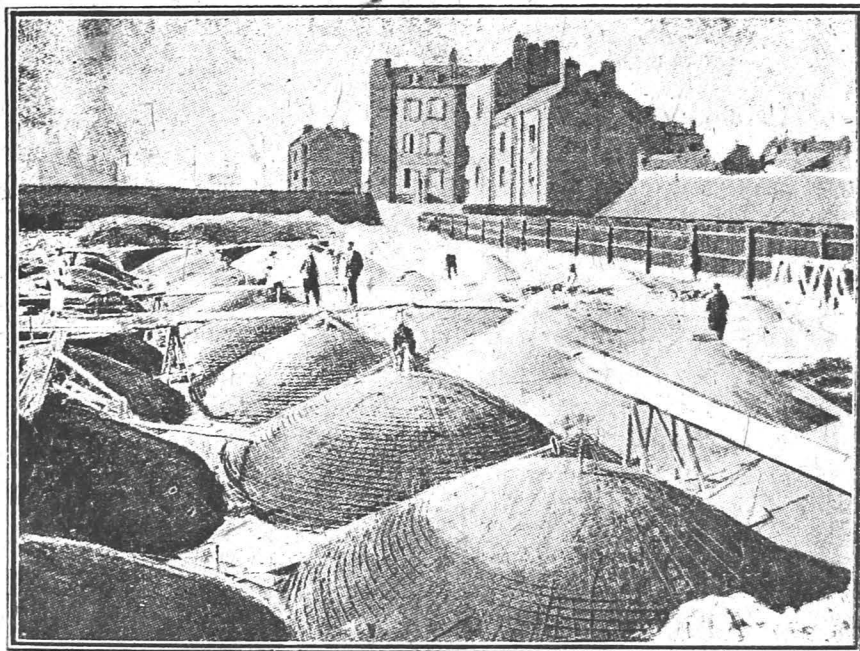

Fig. 2.

construcție ce stă la baza noului sistem și anume, de a face ca-
cele 2 materiale, unul determinat compresiunii (betonul) și altul
tensiunii (ferul) să fie puse în acțiune direct și nu prin interme-
diul flexiunii, cum se va vedea îndată.

Conul poartă în „vârful” său stâlpul clădirii dela care pri-
mește sarcinile ce urmează a fi transmise terenului.

Armătura e compusă din 2 rânduri de vergele de fer așe-
zate după meridianele și paralele. Acestea din urmă sunt singurile
îndispensabile și pot căpăta și formă de spirale ce urmează a-
proape aceleași curbe.

Reacțiunea ce-o exercită solul într'un punct oarecare al clo-
potului, se descompune în 2 forțe și anume: într'o presiune îndreptată după generatricea care trece prin acest punct și într'o
forță de tensiune orizontală îndreptată după proecția orizontală
a acestei generatrice.

Primei din aceste 2 forțe îi opune betonul direct reacțiunea necesară, pe când reacțiunea corespunzătoare forței 2-a e exercitată de armăturile circulare. De flexiune dară este aicea tot așa de puțin vorba ca și la presiunea laterală a lichidelor în vase cilindrice.

In mod schematic, calculul unei astfel de fundațiuni s'ar face precum urmează.

Numind :

P întreaga sarcină transmisă „clopotului“ în care se cuprinde și greutatea sa proprie ;

f proiecția orizontală a clopotului (suprafața cercului de bază $= \frac{\pi d^2}{4}$, d fiind diametrul cercului și

p presiunea specifică normală în punctul considerat, vom avea :

$$p = \frac{P}{f}$$

Descompunând p într'o componentă q verticală și una r în direcția generatricei, vom avea, numind α unghiul acesteia din urmă cu orizontala (fig. 3)

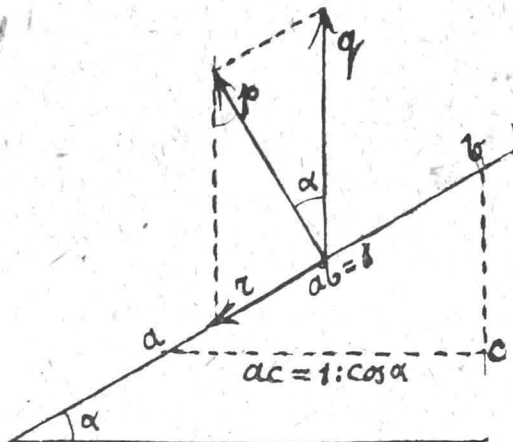

Fig. 3.

$$q = \frac{p}{\cos \alpha} \quad \text{și} \quad r = p \operatorname{tg} \alpha$$

$\operatorname{tg} \alpha$ corespunde de obicei aproximativ cu coeficientul de frecțiune al betonului pe teren, așa că r este echilibrat de forța de frecare. In ce privește q , suprafața orizontală ce i corespunde fiind $1 \times \cos \alpha$, rezultă că presiunea specifică verticală raportată la proiecția orizontală a unui element de suprafață a conului se poate admite $= p$.

Spre exemplu cu $P = 135 \text{ t}$ și $d = 6,00 \text{ m}$ sa obține :

$$p = \frac{135000}{\frac{\pi \cdot 600^2}{4}} = 0,48 \sim 0,5 \text{ kg.cm}^1$$

Impărțind acum conoidul prin secții orizontale în inele având fiecare lărgimea orizontală $= e$ (fig. 4) și considerând un element de inel cu lungimea medie $= \lambda$ vom obține reacțiunea verticală a solului corespunzătoare acestui element :

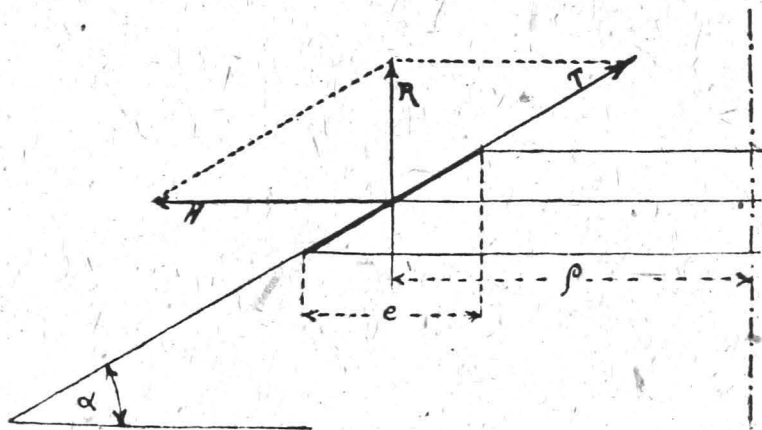

Fig. 4.

$$(1) \quad R = p \cdot e \cdot \lambda$$

care descompusă în cele 2 componente menționate mai sus ne dă:

$$(2) \quad T = \frac{R}{\sin \alpha} \quad (\text{indreptat după tangenta la}$$

fibra mijlocie a secțiunii meridiene a conoidului) și

$$(3) \quad H = \frac{R}{\text{tg } \alpha} \quad (\text{după raza cercului paralel}$$

mediu al inelului considerat).

Armăturile circulare. ρ fiind raza cercului paralel mediu al inelului considerat, efortul de tracțiune exercitat în armătura cu secția fc a acestei zone va produce o tensiune

$$\sigma_c = \frac{H \rho}{fc}$$

Compresiunea betonului. Numerotând dela bază spre vârf elementele zonelor inelare cuprinse între 2 planuri meridiene și afectând mărimile corespunzătoare unui element dat cu un in-

dice care reprezintă numărul său de ordine, vom avea pentru elementul k următoarele relațiuni :

$$T_{ka} = T_{(k-1)a} + T_k$$

În care T_{ka} este efortul acumulat și T_k va fi calculat cu ajutorul formulei (2). Scriem acum pe rând :

$$T_{ka} = T_{(k-1)a} + T_k$$

$$T_{(k-1)a} = T_{(k-2)a} + T_{k-1}$$

$$T_{(k-2)a} = T_{(k-3)a} + T_{k-2}$$

$$T_{2a} = T_{1a} + T_2$$

$$T_{1a} = T_1$$

Adunând membru cu membru obținem :

$$T_{ka} = T_1 + T_2 + T_3 + \dots + T_k = \sum_{\beta=1}^{\beta=k} T_{\beta}$$

Formula (2) ne dă :

$$T_k = \frac{P_k}{\sin \alpha_k} = p \cdot e \cdot \frac{\lambda_k}{\sin \alpha_k}, \text{ așa că putem scrie:}$$

$$T_{ka} = p \cdot e \left[\frac{\lambda_1}{\sin \alpha_1} + \frac{\lambda_2}{\sin \alpha_2} + \frac{\lambda_3}{\sin \alpha_3} + \dots + \frac{\lambda_k}{\sin \alpha_k} \right]$$

Punând $\lambda_k = \rho_k$ și observând că :

$$\frac{\lambda_k}{\lambda_1} = \frac{\rho_k}{\rho_1}$$

avem :

$$T_{ka} = \frac{p \cdot e}{\rho_1} \left[\frac{\rho_1}{\sin \alpha_1} + \frac{\rho_2}{\sin \alpha_2} + \frac{\rho_3}{\sin \alpha_3} + \dots + \frac{\rho_k}{\sin \alpha_k} \right] \text{ sau :}$$

$$T_{ka} = \frac{p \cdot e}{\rho_1} \sum_{\beta=1}^{\beta=k} \frac{\rho_{\beta}}{\sin \alpha_{\beta}}$$

h_k fiind grosimea elementului măsurată perpendicular pe fibra mijlocie, compresiunea betonului va fi

$$\sigma_{bk} = \frac{T_{ka}}{h_k \cdot \lambda_k}$$

Așa s. e. cu :

$$p = 0,5 \text{ kg.cm.}^2; e = 0,50 \text{ m}; \rho_1 = 2,70 \text{ m}; \rho_2 = 2,20 \text{ m};$$

$$\rho_3 = 1,70 \text{ m}; \rho_4 = 1,20 \text{ m}; \sin \alpha_1 = 0,43; \sin \alpha_2 = 0,43;$$

$$\sin \alpha_3 = 0,40; \sin \alpha_4 = 0,39, \text{ vom obține :}$$

$$T_{4a} = \frac{2500}{2,70} \left[\frac{2,70}{0,43} + \frac{2,20}{0,43} + \frac{1,70}{0,40} + \frac{1,20}{0,39} \right] = 17400 \text{ kg}$$

Cu $\lambda_1 = 45 \text{ cm}$ și $h_4 = 12 \text{ cm}$. rezultă

$$\sigma_{b_4} = \frac{17400}{45,12} = 32 \text{ cm}^2$$

O atenție specială trebuie dată punctului de reazăm al stâlpului pe conoid. Acolo lucrează sarcina transmisă de stâlp P_1 , care descompusă într'o componentă orizontală H_1 și una după generatrice, aceasta din urmă va fi echilibrată de reacțiunile de compresiunile betonului, pe când H_1 va da naștere unei forțe verticale de frecare acționând de jos în sus cu valoarea

$$P'_1 = 0,70 H'$$

în care 0,70 este coeficientul de frecare între beton și beton. Se va verifica dacă

$$P'_1 > P'$$

Chiar dacă această condiție este îndeplinită, se va face totuși verificarea de rezistență a betonului conoidului la forfecare în punctul de pătrundere a stâlpului, introducând în calcul spre mai multă siguranță — în vederea lipsei unei clarități perfecte a distribuției eforturilor în această regiune — numai $\frac{1}{2} P'_1$, așa că forța forfecătoare va fi:

$$P_f = P' - \frac{1}{2} P'_1$$

Numind τ_f travaliul de forfecare vom avea, în ipoteza unui stâlp de secție pătrată cu latura a și a unei adâncimi de pătrundere în conoid $= h$

$$\tau_f = \frac{P_f}{4 a h}$$

care trebuie să fie $<$ travaliul admisibil. Chiar dacă această condiție este împlinită se mai pun și armături suplimentare.

Forța H' va produce la rândul ei o compresiune :

$$\sigma_b = \frac{H'}{4 ah}$$

care trebuie să rămâe și ea în limitele admisibile.

Inginer S. Soru

Incovoarea pieselor prismatice drepte, cu articulații imobile la extremități. Aceasta este problema pusă și rezolvită de d-l Inginer G. D. Roșianu în No. 7—8 al „Buletinului“ din 1920, pag. 446—452. Fiindcă ecuațiile problemei nu se pot rezolvi decât introducând simplificări în calcul, ne vom permite a arăta aici semnificarea acelor simplificări.

Reamintim că problema constă în determinarea reacțiunilor orizontale X ale articulațiilor fixe A și B, prin care razmă grinda AB de deschidere l, încărcată în mijlocul ei cu sarcina P. Ecuația (2), care dă reacțiunea X a fost :

$$X \cdot l = \int_0^l \left(\frac{dy}{dx} \right)^2 \cdot dx \dots \dots (2).$$

Membrul întâi al acestei relații arată lungirea barei AB sub acțiunea tracțiunii X; iar membrul al doilea arată diferența dintre lungimea arcului AM'B și coarda AB=l. Dacă Δl este această diferență, λ lungimea arcului de curbă AM'B și ds un element al acestui arc, — vom avea :

$$\lambda = l + \Delta l = \int_{(AM'B)} ds.$$

Autorul deduce relația (2) din relația (1), pe care o vom putea scrie :

$$X \int_{(AM'B)} ds = \Delta l \dots \dots (1)$$

Sau încă :

$$\frac{X \lambda}{E \Omega} = \Delta l$$

Adică : diferența dintre lungimea arcului AM'B și coarda AB ar fi egală cu lungirea produsă de tracțiunea X asupra unei bare de lungimea arcului AM'B.

Credem că acest rezultat nu este riguros exact și că lungirea provocată de reacțiunile X este egală numai cu lungirea barei AB=l sub tracțiunea X, cum se arată în relația (2). Neputrivirea a provenit din faptul că autorul a socotit că puterea normală Nx dintr'o secție are proiecția orizontală egală cu X;

pe cât timp, puterea N_x se obține proiectând puterea X pe tangenta la curba $AM'B$ în secția considerată, la distanța x de articulația A . Astfel că :

$$N_x = X \cos \alpha ;$$

Iar lungimea rezultată va fi :

$$\Delta_x l = \int \frac{X \cos \alpha \, ds}{E \Omega} = \frac{X}{E \Omega} \int_0^l dx$$

$$\Delta_x l = \frac{X l}{E \Omega} \dots \dots \dots (6).$$

Această relație arată că efectul reacțiilor X este lungirea sub tracțiunea X a barei $AB = l$.

Dar fiindcă curba $AM'B$ reprezintă fibra medie deformată a grinzii AB , se cuvine a considera și eforturile secundare de tensiune datorite puterilor tăetoare. Adică, în centrul de greutate al secției la distanța x de A , trebuie să ducem pe lângă reacțiunea orizontală X și reacțiunea verticală $\frac{P}{2}$. Contribuția acestei

din urmă reacțiuni la puterea normală a secției este : $\left(\frac{P}{2} \sin \alpha\right)$

Lungimile corespunzătoare vor fi :

$$\Delta_p \cdot l = \int \frac{P \sin \alpha \, ds}{E \Omega} = \frac{P}{2 E \Omega} \int dy = \frac{E f}{P \cdot \Omega}$$

unde f este săgeata MM' din mijlocul grinzii. Cu alte cuvinte lungirile datorite puterilor tăetoare vor fi egale cu lungirea sub tracțiunea P a unei bare identice cu grinda AB , dar având ca lungime săgeata f din mijlocul grinzii. Luând $f = \frac{P l^3}{48 E J}$ avem :

$$\Delta_p \cdot l = \frac{P^2 l^3}{48 E^2 J \Omega} \dots \dots \dots (7)$$

Vom face mai jos, comparație între lungirile $\Delta_x l$ și $\Delta_p l$. Neglijând deocamdată lungirile $\Delta_p \cdot l$, ecuația (1) de mai sus trebuie scrisă :

$$\frac{X l}{E \Omega} = \Delta l \dots \dots \dots (1')$$

Pentru Δl , avem relația :

$$l + \Delta l = \int_0^l \sqrt{1 + \left(\frac{dy}{dx}\right)^2} \cdot dx \dots \dots \dots (1'')$$

Cantitatea $\left(\frac{dy}{dx}\right)^2$, în totdeauna va fi cuprinsă între 0 și 1. Luând cazul mai defavorabil al grinzii AB liber răzimate la extremități, deviația maximă va fi pe razime și va avea valoarea

$$\frac{P l^2}{16 E J} = \frac{M l}{4 E J} = \frac{M v l}{J 4 E v} = \frac{R l}{4 E v^2}$$

unde M este momentul încovoetor în mijlocul grinzii; v este distanța axului neutru al secției la fibra ei cea mai depărtată; și R este rezistența dezvoltată.

Pentru grinzi metalice, luând $R = 1000 \text{ kgr. cm}^2$,

$$E = 2.10^6 \text{ kg. cm}^2 \text{ și } \frac{l}{v} = 80, \text{ — găsim}$$

$$\max. \left(\frac{dy}{dx}\right) = \frac{1000 \times 80}{4 \times 2 \times 10^6} = \frac{1}{100}$$

la care corespunde un unghiu de $0^\circ 35'$.

Pentru grinzi de lemn, luând $R = 100 \text{ kg. cm}^2$, $E = 10^5 \text{ kg. cm}^2$

și $\frac{l}{v} = 40$, — găsim :

$$\max. \left(\frac{dy}{dx}\right) = \frac{100 \times 40}{4 \times 10^5} = \frac{1}{100}$$

Aceste calcule ne arată că putem desfășura radicalul din relația (1''), după :

$$\sqrt{1+z} = 1 + \frac{1}{2} z - \frac{1}{2.4} z^2 + \dots$$

așa după cum a procedat și autorul, obținând :

$$\Delta l = \int_0^l \left(\frac{dy}{dx}\right)^2 dx.$$

Cu acest rezultat, relația (2) e pe deplin stabilită :

$$\frac{X.l}{E.Q} = \int_0^l \left(\frac{dy}{dx}\right)^2 dx \quad (2).$$

Pentru efectuarea integralei din membrul al doilea al relației ce precede, autorul ia ca punct de plecare ecuația diferențială a curbei $AM'B$:

$$E J \frac{d^2 y}{dx^2} - X_1 y + \frac{P \cdot x}{2} = 0.$$

Introducând simplificări indispensabile de calcul, autorul obține ca valoare a integralei o cantitate independentă de X.

$$\Delta l = \frac{P^2 \cdot l^5}{960 \cdot E^2 J^2}$$

Dar dacă vom a neglija influența reacțiunilor X asupra variației deviațiilor, putem imediat găsi valoarea lungirii Δl , luând pentru $\left(\frac{dy}{dx}\right)$ valorile pentru o grindă independentă A B, încărcată la mijloc cu sarcina P :

$$\frac{dy}{dx} = \frac{P \cdot l^2}{16 E J} - \frac{P \cdot x^2}{4 E J}$$

Ridicând la patrat :

$$\left(\frac{dy}{dx}\right)^2 = \frac{P^2 \cdot l^4}{256 \cdot E^2 J^2} = \frac{P^2 \cdot x^4}{16 \cdot E^2 J^2} - \frac{P^2 \cdot l^2 x^2}{32 \cdot E^2 J^2}$$

Integrând și făcând în rezultat $x = \frac{l}{2}$, căpătăm :

$$\Delta l = \frac{P^2 \cdot l^5}{960 \cdot E^2 J^2} \quad (8)$$

Aseasta e diferența dintre lungimea arcului fibrei deformată prin încovoarea sarcinii P și distanța orizontală a razimelor. Pentru a se vedea cât de neînsemnată este valoarea lui Δl , vom scrie expresia precedentă astfel :

$$\Delta l = \left(\frac{M \cdot v}{J}\right)^2 \cdot \left(\frac{l}{v}\right)^2 \cdot \frac{l}{60 E^2} = \frac{R^2 \cdot \left(\frac{l}{v}\right)^2 \cdot l}{60 E^2}$$

Luând aceleaș valori ca pentru calculul făcut mai sus pentru $\left(\frac{dy}{dx}\right)$, găsim respectiv la grinzi metalice și la grinzi de lemn :

$$\Delta l = \frac{l}{24.000} ; \Delta l = \frac{l}{37.500}$$

Ducând în ecuația (2) valoarea lui Δl din relația (8) găsim :

$$X = \frac{P^2 \cdot l^4}{960 \cdot E \cdot J \cdot r^2} \quad (4)$$

Fiindcă autorul a calculat valoarea lui X pentru două exemple numerice, vom putea deduce imediat lungirile Δl pentru aceleași exemple, cu ajutorul relației :

$$\Delta l = \frac{X \cdot l}{E \cdot \Omega}$$

Asfel, pentru grinda metalică de 10 metri, găsim

$$\Delta l = \frac{1044 \times 1000}{2 \times 10^6 \times 78} = 0,006 \text{ cm.}$$

și

$$\frac{\Delta l}{l} = \frac{1}{166.667}$$

Iar pentru grinda de lemn de 5 metri deschidere, găsim :

$$\Delta l = \frac{772 \times 500}{10^5 \times 600} = 0,0065 \text{ cm.}$$

și :

$$\frac{\Delta l}{l} = \frac{1}{76.923}$$

Putem acum să comparăm lungirea Δl cu lungirea secundară a puterilor tăetoare $\Delta p \cdot l$, dată de relația (7), pe care o vom scrie :

$$\Delta p \cdot l = \frac{P^2 \cdot \beta}{48 \cdot E^2 J \cdot \Omega} = \Delta l \cdot \frac{20 \cdot r^2}{l^2}$$

$$\frac{\Delta l}{\Delta p \cdot l} = \frac{20 \cdot r^2}{l^2}$$

Cu datele numerice din articolul în chestiune, găsim pentru grinda de lemn, respectiv :

$$\frac{\Delta l}{\Delta p \cdot l} = 310; \quad \frac{\Delta l}{\Delta p \cdot l} = 167.$$

Pentru a obține pentru Δl o expresie depinzând de X , reluăm ecuația diferențială a curbei $A M^1 B$:

$$E J \frac{d^2 y}{dx^2} - X \cdot y + \frac{P \cdot x}{2} = 0,$$

în care pentru y vom pune valoarea corespunzătoare pentru o grindă liber răzimată $A B$:

$$y = \frac{P \cdot x (3 l^2 - 4 x^2)}{48 E J}$$

și vom avea :

$$E J \frac{dy}{dx} = \frac{X \cdot P}{48 E J} \left(\frac{3 l^2 x^2}{2} - x^4 \right) - \frac{P x^2}{4} + C$$

$$E J \cdot y = \frac{X \cdot P}{48 E J} \left(\frac{l^2 x^3}{2} - \frac{x^5}{5} \right) - \frac{P x^3}{12} + C \cdot x$$

Dar pentru $x = \frac{l}{2}$, $\frac{dy}{dx}$ este zero. Astfel că

$$C = -\frac{5 X \cdot P \cdot l^4}{16 \times 48 E J}.$$

Ducând această valoare în ecuațiile precedente, obținem:

$$E J \cdot \frac{dy}{dx} = \frac{X \cdot P}{48 E J} \left(\frac{3 l^2 x^2}{2} - x^4 \right) - \frac{P x^2}{4} - \frac{5 X \cdot P l^4}{16 \times 48 E J} \quad (9)$$

$$E J \cdot y = \frac{X \cdot P}{48 E J} \left(\frac{l^2 x^3}{2} - \frac{x^5}{5} \right) - \frac{P x^3}{12} - \frac{5 X \cdot P l^4 \cdot x}{16 \times 48 E J} \quad (10)$$

Cu relația (9), putem calcula $\left[\frac{dy}{dx} \right]^2$; iar cu relația (10), putem deduce săgețile. Procedând pe această cale, găsim pentru reacțiunea X ecuația de gradul al doilea:

$$\frac{24 l^4}{7} X^2 + \left[l^4 - \frac{12 \times 37}{35} l^2 E J - \frac{16^2 \times 24^2 E^3 J^3 r^2}{P^2 l^4} \right] X + 2 E J \left[\frac{8 \times 18}{5} E J + 10 l^2 \right] = 0$$

Pentru a găsi săgeata maximă, facem în relația (10), $x = \frac{l}{2}$ și obținem:

$$s_{\max} = \frac{P \cdot l^3}{48 \cdot E J} \left[1 - \frac{X \cdot l^2}{10 E J} \right] \quad (11)$$

Înlocuind pe X cu valoarea sa din relația (4), găsim

$$s_{\max} = \frac{P \cdot l^3}{48 \cdot E J} \left(1 - \frac{P^2 l^6}{9600 \cdot E^2 J^2 r^2} \right)$$

Dar $\frac{P l^3}{48 E J}$ este săgeata f pentru o grindă liber răsătată, astfel că:

$$s_{\max} = f \left(1 - \frac{6 f^2}{25 r^2} \right).$$

Adică: reacțiunile X micșorează săgeata f cu cantitatea $\left(\frac{6 f^2}{25 r^2} \right)$, pe care o înșemnăm cu f_1 . Din relația (11) deducem:

$$s_{\max} = f - f_1,$$

și

$$f_1 = \frac{X \cdot P \cdot l^3}{480 E^2 J^2}$$

Apropiind acest rezultat de relația (8), obținem :

$$f_1 = \frac{2 X \Delta l}{P}$$

Această relație o putem stabili direct cu ajutorul suprapunerii efectelor.

Acționând numai sarcina P asupra grinzii liber răzimate AB , travaliul efectuat va fi : $\left(\frac{1}{2} P \cdot f\right)$. Adăogându-se reacțiunile X , se adăogă travaliul :

$\left(\frac{1}{2} X \Delta l - P f_1\right)$. Travaliul total va fi :

$$T = \frac{1}{2} P \cdot f + \frac{1}{2} X \Delta l - P f_1.$$

Incepând cu reacțiunile X , se va efectua travaliul :

$\left(\frac{1}{2} X \Delta l\right)$. Adăogându-se sarcina P , se va mai produce travaliul :

$\frac{1}{2} P (f - f_1) - X \Delta l$. Travaliul total va fi :

$$T = \frac{1}{2} P \cdot f - \frac{1}{2} X \Delta l - \frac{1}{2} P f_1.$$

Egalând expresiile găsite pentru T , găsim :

$$f_1 = \frac{2 X \Delta l}{P}$$

Calculând această scurtare a săgeții f pentru cele două exemple ale autorului, avem :

a) Pentru grinda de lemn :

$$f_1 = \frac{2 \times 1044 \times 0,006}{2000} = 0,0063 \text{ cm.}$$

b) Pentru grinda de fier :

$$f_1 = \frac{2 \times 772 \times 0,0065}{2000} = 0,0025 \text{ cm.}$$

Săgețile f pentru aceste două cazuri vor fi :

a) Pentru grinda de fier :

$$f = \frac{2000 \times 1000^3}{48 \times 2 \times 10^6 \times 12493} = 2 \text{ cm.}$$

b) Pentru grinda de lemn :

$$f = \frac{2000 \times 500^3}{48 \times 10^5 \times 45000} = 1,2 \text{ cm.}$$

Aceste calcule arată lămurit că putem considera egale săgețile f și S_{max} .

Cu aceste rezultate, putem calcula eforturile secundare datorite articulațiilor fixe A și B. Vom avea :

$$R = \frac{X}{Q} = \frac{Xf}{W}$$

Aplicând această formulă pentru cele două exemple, găsim :

a) Pentru grinda de fier :

$$R = \frac{1044}{77,7} = \frac{1044 \times 2}{781} = 13,4 - 2,7 = 10,7 \text{ kg/cm}^2.$$

b) Pentru grinda de lemn :

$$R = \frac{772}{600} = \frac{772 \times 1,2}{3000} = 1,3 - 0,3 = 1 \text{ kg/cm}^2.$$

Prin urmare, se vor putea considera ca eforturi secundare datorite reacțiilor X, numai tensiunile: $\frac{X}{Q}$.

* * *

Să considerăm și o grindă AB încastrată la extremități, căci încastrarea face fixe secțiile A și B. Ca solicitare vom lua tot sarcina P în mijlocul C al grinzii. (Fig. 1).

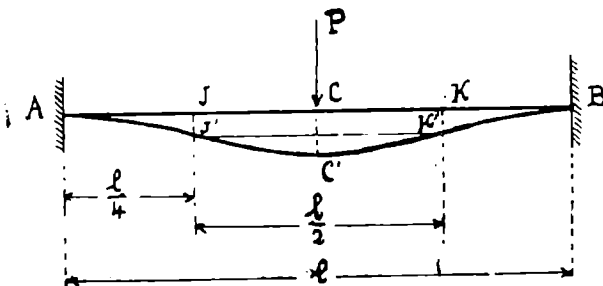

Fig. 1.

Curba $A C' B$ a fibrei neutre deformată va avea două puncte de inflexiune J' și K' , în secțiile J și K situate la distanțele $\frac{l}{4}$ de razimele A și B . În aceste puncte de inflexiune, momentele încovoetoare datorite sarcinilor verticale sunt nule. Astfel că pu-

nând consola A J în prelungirea consolei K B, secțiile A și B confundându-se, obținem o grindă identică cu grinda liber răzîmată J' K' de deschidere $\frac{l}{2}$ și acționată în mijlocul ei de sarcina P. Rezultă de aici că săgeata f_i din secția unui punct de inflexiune va fi egală cu săgeata din mijlocul grinzii J' K'; iar săgeata $f_{CC'}$ din mijlocul grinzii încastrate A B va fi îndoitul săgeții f_i . Adică:

$$f = 2 \cdot f_i = \frac{2 \cdot P \left(\frac{l}{2}\right)^3}{48 E J} = \frac{P \cdot l^3}{192 E J}$$

Tinând seamă acum că secțiile extreme A și B rămân nemîșcate, trebuie să introducem în aceste secții două reacțiuni orizontale X, egale și opuse. Mărimea lor va fi îndoitul reacțiunii X calculate precedent pentru o grindă J' K' de deschidere $\frac{l}{2}$. Deci :

$$X = 2 \cdot \frac{P^2 \left(\frac{l}{2}\right)^4}{960 E J l^2} = \frac{1}{8} \frac{P^2 l^4}{960 E J l^2}$$

Adică reacțiunea X pentru o grindă încastrată A B va fi de 8 ori mai mică decât reacțiunea X pentru o grindă A B articulată la extremități. Raportul dintre reacțiuni va fi mai mic, când comparația lor se face pe baza rezistențelor admisi-bile. Astfel, pentru grinda A B articulată la extremități vom avea :

$$X = \frac{P^2 l^4}{960 E J l^2} = \frac{1}{60} R^2 \left(\frac{l}{v}\right)^2 \Omega$$

Pentru grinda încastrată, avem :

$$X = \frac{1}{8} \frac{P^2 l^4}{960 E J l^2} = \frac{1}{120} R^2 \left(\frac{l}{v}\right)^2 \Omega$$

Inginer N. Profiri

